

Plan for håndtering af børns seksuelle adfærd/leg i institutionen

”Det sundeste er, at man opfatter de seksuelle lege på akkurat samme måde som alle andre aktiviteter blandt børnene, og at man sætter de grænser, man synes er nødvendige, som f.eks.: Her i børnehavn beholder vi underbukserne på, eller, for øjeblikket gider vi ikke flere numsetissemandslege.! Grænser skal blot formuleres og formidles som alle andre regler og forbud. Men husk at nysgerrighed og udforskning er en del af børnelivet. Det skal anerkendes.”

Kilde: Børn og seksualitet, Børns Vilkår.

Vi oplever, at børn og seksualitet er et emne, som giver anledning til spørgsmål hos forældre og personale i vores daginstitutioner. På baggrund heraf har vi forfattet en lille pjece med oplysninger om, hvordan vi forholder os og arbejdet med ”børn, krop og seksualitet”.

Hvis du ønsker mere viden/information om emnet, er disse links nyttige:

www.boernsvilkar.dk / www.januscentret.dk

Desuden kan vi anbefale den lille bog ”Børn og seksualitet” fra Børns Vilkår skrevet af Anna Louise Stevnhøj.

Børn, krop og seksualitet

Seksualiteten er af betydning for barnets identitetsdannelse og udvikling. Alle bittesmå babyer er født med en seksualitet, som dog ALDRIG må forveksles med den voksne seksualitet. Den barnlige seksualitet er ubevidst. Den består af følelser og fornemmelser, som for barnet ikke hænger sammen. Det kildrer i maven og i kroppen og er lystfuldt – men barnet tænker ikke på det som noget seksuelt, det kommer først i løbet af præpuberteten.

Vi ved, at de seksuelle lege mellem børn er lige så almindelige som andre lege, børn leger, og det er en del af deres sunde og normale udvikling. Vi ved også godt, at det kan være svært at opdage, at barnet er nysgerrig på den barnlige seksualitet. Nysgerrighed og at udforske sig selv, børn af samme køn og modsatte køn er en del af identitetsdannelsen hos barnet.

Vi mener derfor, at det er vigtigt at forholde sig til børn og seksualitet, da dette emne ofte er tabubelagt. Derfor oplever vi det som en del af vores pædagogiske arbejde at sætte rammer for den seksuelle leg mellem børn og støtte børnene i, at det er naturligt at interessere sig for krop, køn og seksualitet, ligesom børnene lærer at vise respekt for egne og andres grænser.

Vi er bevidste om, hvad der er normal/sund leg og adfærd hos det enkelte barn. Vi er opmærksomme på, hvornår leg/adfærd kan opleves og være grænseoverskridende for det enkelte barn. Ved grænseoverskridende leg/adfærd mener vi, at det er en gentagen og dominerende adfærd overfor andre børn, hos barnet. At barnets lege i overvejende grad er koncentreret om seksuelle aktiviteter.

Det normale har vide grænser, og vi bruger den viden, vi har om det enkelte barns udvikling, trivsel og familiemønstre mv. i vores pædagogiske arbejde hver dag for at sikre, at hvert enkelt

barn bliver set, hørt og er i god udvikling og trivsel og er tryk ved at være sig selv. Dette gør sig også gældende i forhold til børn, krop og seksualitet.

Nedenstående er en beskrivelse af normal adfærd hos 0-7 årige børn.

0-3 årige – almindelig adfærd

- begrænset seksuel leg med jævnaldrende
- undersøger sig selv
- stimulerer sig selv ved at røre sine kønsorganer eller ved at gnide dem mod møbler eller legetøj
- kigger på og piller ved andre kroppe
- viser sig frem
- er interesseret i og spørger til toiletfunktioner
- bruger frække ord
- leger imiterende rollelege – herunder også doktorlege, hvor der undersøges og pilles
- kan prøve at putte ting ind i hinanden. Denne aktivitet er normal, men skal taktfuldt stoppe og forklares, at de ikke må, da det kan give rifter og infektioner.
- kan have erektion

3-6-7 år – almindelig adfærd

(Dette er normal adfærd, men adfærd, der stadig er retningslinjer for i institutionen)

- leger rollelege med "seksuelt" indhold som f.eks. doktorlege, hvor man undersøger hinanden og tager temperatur på hinanden, eller far-mor-børn-lege, hvor far og mor boller.
- stimulerer sig selv ved at røre kønsorganerne eller ved at gnide sig mod møbler mv. Barnet ved, hvad det gør, og man kan tale om det.
- undersøger, kigger på og piller ved sin egen og andres kroppe.
- viser sig frem for voksne og hinanden
- bliver bevidste om at numselege er "private"
- bruger frække ord / fortæller frække vittigheder og forstår, at emnet er spændende
- kan finde på at udfordre og lokke andre børn til f.eks. at vise tissemanden eller tissekonen frem
- kan være tiltrukket/frastødt af det modsatte køn
- kysser/holder i hånd
- spørger om køn og sex
- kan putte ting ind i hinanden (fingre, tusser, glaskugler, bør pinde...). Denne aktivitet er normal, men børnene skal taktfuldt standses og forklares, at de ikke må, da det kan give rifter og infektioner.
- kan eksperimentere med kønsidentiteten f.eks. vil gerne være en pige, hvis man er dreng om omvendt.

Kilde: Børn og seksualitet, Børns Vilkår.

Selv om det er almindelig adfærd at putte ting i hinandens kønsåbninger, er dette som omtalt forbudt. Vi taler med børnene om det, når det sker, fortæller hvorfor, det er forbudt. Vi er konkrete i vores sprog, og bruger ikke voksenord i samtalen med børnene

Vi informerer forældrene til de implicerede børn.

I vores pædagogiske arbejde er vi altid opmærksom på, hvad der optager børnene. Er det krop og seksualitet, vil det være oplagt at arbejde med dette tema i f. eks: "mig og min krop"

Vi omgås altid børnene som sekundære omsorgspersoner. Vi lærer børnene hvilke forskelle, der kan være i ord og handling mellem primær og sekundær omsorgspersoner. F.eks. et kys på munden bliver til et kys på kinden, ord som "jeg elsker dig" bliver til " jeg kan rigtig godt lide dig" osv.

Vi informerer forældrene om barnets udvikling, også på dette punkt. Det er vigtigt, at ingen børn føler sig presset til noget, de ikke selv har lyst til, og at børnene ikke kommer til at overskride hinandens blufærdighedsgrænse.

Vi lader aldrig børnene bade ude om sommeren uden underbukser.

Vi tager aldrig billeder af børn uden tøj på.

Vi skal desuden være opmærksomme på, at vi ikke problematiserer børns naturlige adfærd.

Vi skal huske, at det er de små børns seksualitet, vi har fokus på, ikke de voksnes. Det vil i princippet være bekymrende, hvis børnene mangler nysgerrighed omkring egen krop og andre børns krop og seksualitet.

Vi stiller os altid til rådighed for spørgsmål.

Personalet har tavshedspligt. Det betyder, at vi kun udtaler os om det, der vedrører dit/ jeres barn/børn, samt naturligvis, generelle spørgsmål vedrørende pædagogikken, regler og rammer i institutionen.

Denne politik er udarbejdet af personale og har været drøftet i bestyrelsen d.d